

ÅLANDS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSMYNDIGHET

Prövningsnämnden

Norragatan 17, 22 100 Mariehamn

Tel. (018) 528600 växel, Fax. (018) 528601

www.miljohalsoskydd.ax

MILJÖTILLSTÅND

Beslut nummer Diarienummer
ÅMH-Pn 6/09 2009-0076
Beslutsdatum
01.04.2009

Sökanden

Ålands Fiskförädling Ab
Fiskehamnsvägen 10
AX-22710 Föglö

Ärende

Sökanden, med stöd av fullmakt från de berörda parterna, anhåller om att få flytta och sammanslå Enäs fiskodling Öb:s och Seglinge forell Kb:s odlingsenheter till Per Nordbergs odlingsplats (se bilaga 2) norr om Enklinge, Kumlinge. Ansökan avser därmed miljötillstånd för fiskodling vid Per Nordbergs befintliga odlingsplats och en årlig produktion på cirka 300 ton.

Den i ansökan avsedda verksamheten är tillståndspliktig enligt:

- 10 § landskapslag (2008:124) om miljöskydd (miljöskyddslagen)
- 6 kap. 16 § punkt a) vattenlag (1996:61) för landskapet Åland (vattenlagen).

Ärendet har inletts vid Ålands miljöprövningsnämnd 29.12.2004 med ärendenummer MPN-04-45. Ärendet har genom 5 § landskapslag (2007:129) om införande av lagstiftningen om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet överförts från Ålands miljöprövningsnämnd till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet 01.01.2008.

Beslut

Miljötillstånd

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet beviljar med stöd av 17 § 1 mom. miljöskyddslagen Ålands Fiskförädling Ab miljötillstånd för fiskodling norr om Enklinge, Kumlinge (se bilaga 2).

Giltighet

Detta tillstånd gäller till och med 31.12.2014 under förutsättning att tillståndshavaren innehar laglig rätt till de för fiskodlingsverksamheten erforderliga vattenområdet.

Ansökan om förnyat tillstånd ska lämnas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet senast 01.07.2014. En förutsättning för att fortsatt tillstånd för

fiskodlingsverksamheten ska ges är att bästa tillgängliga teknik används. Till ansökningarna ska fogas en konkret plan för hur verksamheterna ska utvecklas för att minska belastningen på vattenområdet.

Ersättning

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlagen. Myndigheten konstaterar att nedanstående tillståndsvillkor utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Miljökonsekvensbedömning

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har övervägt behovet av miljökonsekvensbedömning i enlighet med 2 och 3 §§ i landskapsförordning (2006:86) om miljökonsekvensbedömning. Till underlag för detta beslut krävs inte en miljökonsekvensbedömning.

Villkor och föreskrifter

Tillståndshavaren ska följa nedanstående villkor och föreskrifter utfärdade med stöd av 24 och 26 §§ miljöskyddslagen samt 4 kap. 7 § vattenlagen:

1. Innan tillståndshavaren inleder verksamhet på Per Nordbergs odlingsplats norr om Enklinge ska Enäs fiskodling Öb:s och Seglinge forell Kb:s fiskodlingsverksamheter avslutas. Tillståndshavaren ska inkomma med handlingar, undertecknade av samtliga berörda parter, vilka bestyrker verksamheternas upphörande till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.
5 kap. 9 § 2 mom. vattenlagen
2. Innan tillståndshavaren inleder verksamhet på Per Nordbergs odlingsplats norr om Enklinge ska överlåtelsehandlingar med Per Nordberg upprättas samt rättigheten till den del av det samfällda vattenområdet som används för fiskodling erhållas. Överlåtelsen ska anmälas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.
23 § miljöskyddslagen
3. Den totala mängden foder som årligen används i odlingsverksamheten får högst innehålla 2 900 kg fosfor och 22 000 kg kväve.
24 § punkt a) miljöskyddslagen
4. Tillståndshavaren ska sträva till att minska den belastning på vattenområdet som verksamheten ger upphov till och vid den dagliga skötseln noggrant beakta miljöskyddsaspekter. Tillståndshavaren ska tillämpa den bästa tillgängliga teknik som enligt gängse branschkriterier är ekonomiskt möjligt samt kontinuerligt sköta och underhålla anläggningarna så att minsta möjliga miljöförorening och störning av närliggande bebyggelse uppstår. Tillståndshavaren ska sträva till att minska foderkoefficienten och använda foder med minsta möjliga fosfor- och kväveinnehåll.
4 kap. 7 § 2 mom. vattenlagen, 4 § miljöskyddslagen

5. Tillståndshavaren ska så långt det är möjligt införskaffa information om fodrets ursprung och framställning för att på så sätt försäkra att det framställts på ett miljömässigt godtagbart sätt.

7 § miljöskyddslagen

6. Fiskodlingsplatsen ska i sin helhet vara belägen på område som enligt officiellt sjökort är minst 10 meter djupt. Odlingsplatsens läge får inte flyttas under innevarande tillståndsperiod. Om placeringen av odlingen justeras i förhållande till förslaget i bilaga 2 ska den slutgiltiga lokaliseringen meddelas Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet och Skärgårdshavets sjödistrikt med kopia av karta eller utdrag ur sjökort där platsen för fiskodlingen framgår samt där koordinater för fiskodlingsanläggningen anges.

3 § landskapsförordning (2007:57) om odling av regnbågslox och lax i havet (fiskodlingsförordningen)

7. Tillståndshavaren ska hålla fiskodlingsanläggningarnas konstruktioner och anordningar i sådant skick och förankra dem så att de hålls på den avsedda platsen och inte stör sjötrafiken eller förorsakar det övriga nyttjandet av vattendraget sådan skada som kan undvikas.

För att trygga sjötrafiken i anläggningarnas närhet ska konstruktionerna utmärkas på ett av Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt godkänt sätt.

4 kap. 4 § vattenlagen

8. Kemikalier ska hanteras och användas så att eventuellt spill eller läckage inte kan nå avlopp, luft, mark eller vatten eller på annat sätt förorena miljön eller orsaka olägenhet utöver vad deras faktiska bruk föranleder. Kemikalier som används inom verksamheten ska antecknas i skötseljournal enligt villkor 11.

All personal som kommer i kontakt med kemikalier ska känna till kemikaliernas huvudsakliga egenskaper och hur de ska hantera eventuella olyckor. Svenskspråkiga skyddsinformationsblad för de använda kemikalierna ska finnas lätt tillgängliga i lokalen. Utrustning för uppsamling av eventuellt spill eller läckage ska finnas tillgängligt på anläggningen.

Vid anläggningen får endast sådana medel och kemikalier användas som är tillåtna enligt landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier (1990:32).

Tvätt och färgning av kassar ska ske med minsta möjliga negativa påverkan på miljön och bör i mån av möjlighet helt undvikas.

4-5 §§ och 24 § punkt e) miljöskyddslagen, 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen

9. Avfallshanteringen ska följa landskapslagen om renhållning (1981:3) och gällande kommunala föreskrifter samt skötas så att miljöförorening och olägenhet för människors hälsa förhindras. Allt avfall och farligt avfall ska separeras och hanteras med hänsyn till principen om bästa tillgängliga teknik samt förvaras i märkta och för ändamålet avsedda kärl. Avfallet ska återvinnas om det är tekniskt möjligt till en

rimlig kostnad. Avfall och farligt avfall får endast lämnas till en av myndigheterna godkänd mottagare för ifrågavarande avfall.

Fodersäckar och ensilageplast får enligt Ålands landskapsregerings beslut (2003:35) inte eldas upp i verksamheten utan måste lämnas hos godkänd mottagare.

All hantering av död fisk ska ske slutet för transport till godkänd anläggning för kompostering eller motsvarande godkänd anläggning enligt krav för behandling av animaliskt kategori III avfall, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning nr 1774/2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel. Hanteringen ska redovisas i skötseljournal enligt villkor 11.

8a - 8f §§ landskapslag (1998:91) om renhållning

10. Om fisken i anläggningen konstateras eller misstänks ha en smittsam sjukdom som kan överföras från ett djur till ett annat eller en smittsam sjukdom som inte allmänt förekommer, ska sökanden med hänsyn till allmänna eller enskilda intressen underrätta Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet och Landskapsveterinären vid Ålands landskapsregering, samt vidta nödvändiga åtgärder.

Om avfall i form av död fisk uppkommer vid bekämpningen av sjukdom ska avfallet behandlas i en av myndigheterna godkänd anläggning för behandling av animaliskt avfall med risk för smitta så att avfallet inte förorsakar miljöförorening.

4 kap. 4 § vattenlagen

11. För kontroll av verksamhetens miljökonsekvenser ska en skötseljournal föras. I journalen ska finnas uppgifter om:

- foderleverantör samt företagsmärkning
- mängden använt foder och dess innehåll
- de mängder fisk som tillförts odlingen samt bortförts från den
- förekomst av eventuella fisksjukdomar och behandling av dem samt fiskens medicinering och dödlighet
- hantering av död fisk enligt villkor 9
- använda kemikalier, inköp, förbrukning och lagerhållning
- typ och mängd avfall samt avfallets mottagare
- andra nödvändiga uppgifter om verksamheten.

Journalen ska bevaras 5 år vid anläggningen och på anmodan visas vid inspektion eller tillställas myndigheten. Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet ska årligen före utgången av februari tillställas ett årsammandrag på en för detta ändamål uppgjord blankett.

Tillståndshavaren ska på begäran av Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet uppge nödvändiga uppgifter och utredningar för kontroll av skötseljournalens tillförlitlighet.

26 § miljöskyddslagen, 7 § fiskodlingsförordningen

12. Tillståndshavaren ska på egen bekostnad låta utföra kontroller av fiskodlingens inverkan på vattendraget, inverkan på fiske och fiskbestånden på ett av myndigheten godkänt sätt. Kontrollerna kan utföras som samkontroll tillsammans med de andra kontrollskyldiga i området enligt det gemensamma miljökontrollprogrammet för fiskodlingarna på Åland. Om tillståndshavaren inte utför kontrollerna inom detta program ska ett förslag till alternativt program lämnas in till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet inom två månader efter det att detta beslut vunnit laga kraft.

Om resultaten av observationerna ger anledning därtill kan observationsprogrammet senare ändras på ett sätt som tillståndshavaren och myndigheten kommer överens om eller i enlighet med 26 § 4 mom. miljöskyddslagen.

Resultaten av observationerna ska inlämnas till myndigheten och Kumlinge kommun. Dokument och resultat från observationsprogrammet ska bevaras vid anläggningarna och på uppmaning kunna visas för tillsynspersonal.

26 § miljöskyddslagen

13. Tillståndshavaren ska utse en ansvarig person som har den kunskap som krävs för att övervaka anläggningen så att miljötillståndet följs. Personens namn och kontaktuppgifter ska meddelas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Vid byte av ansvarig person ska uppgifterna uppdateras.

7 § miljöskyddslagen

14. Tillståndshavaren är skyldig att kontrollera, utreda och redovisa verksamhetens miljökonsekvenser vid avslutande av verksamhet. Meddelande om avveckling ska göras till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, som kan besluta om sådana undersökningar, åtgärder och försiktighetsmått som krävs vid avveckling av verksamheten.

24 § punkt d) miljöskyddslagen

Beslutsmotiveringar

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet konstaterar, efter att ha prövat förutsättningarna för tillstånd, att verksamheten med iakttagande av de i tillståndet givna tillståndsvillkoren är förenlig med miljöskyddslagen och den lagstiftning som nämns i 10 § i samma lag. Vid avgörandet har myndigheten även beaktat förutsättningarna som gäller för verksamhetsutövaren enligt 7 § miljöskyddslagen. För de villkor och föreskrifter som fastställts i beslutet har åtgärderna utformats så att ändamålet nås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan utan att denna miljöhänsyn blir oskälig enligt 4 § miljöskyddslagen.

Ålands Fiskförädling Ab (ÅF) anhåller, med stöd av fullmakt från de berörda parterna, om tillstånd att flytta och sammanslå Enäs fiskodling Öb:s och Seglinge forell Kb:s odlingsenheter till Per Nordbergs odlingsplats norr om Enklinge, Kumlinge.

ÅF får inte inleda sin verksamhet på Per Nordbergs odlingsplats norr om Enklinge innan Enäs fiskodling Öb och Seglinge forell Kb avslutat sina fiskodlingsverksamheter och detta anmälts till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Enligt 5 kap. 9 § 2 mom. vattenlagen får ny eller ändrad verksamhet komma till stånd i vattenområdet endast om det visas att åtgärden eller verksamheten inte kan bidra till ökad övergödning i området eller att förbättringsoverskott utnyttjas. Enäs fiskodling Öb:s och Seglinge forell Kb:s miljötillstånd för fiskodling och deras belastning av övergödande ämnen måste därmed upphöra innan utvidgad verksamhet kan inledas vid Per Nordbergs odlingsplats. Då verksamhet flyttar och upphör på sin nuvarande plats, upphör enligt 21 § punkt b) miljöskyddslagen miljötillstånd att gälla.

ÅF har i ansökan bifogat avtal med de tre berörda fiskodlingsföretagen om möjlighet till övertagande av fiskodlingsenheter och arrende över vattenområdet som används för fiskodling om tillstånd för flyttning och sammanslagning beviljas. Tillståndshavaren ska ha ordnat överlåtelsehandlingarna med Per Nordberg och arrendeavtal över vattenområdet innan verksamheten inleds. Överlåtelse av tillstånd ska enligt 23 § miljöskyddslagen ske i sin helhet och anmälas för tillsynen till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

Enligt 5 kap. 9 § 2 mom. vattenlagen får ny eller ändrad verksamhet komma till stånd i vattenområdet endast om det visas att åtgärden eller verksamheten inte kan bidra till ökad övergödning i området eller att förbättringsoverskott utnyttjas. Omstruktureringar och flyttningar av fiskodlingsenheter är därmed möjligt utan att förbättringsoverskott utnyttjas så länge den totala belastningen av övergödande ämnen inte ökar inom det berörda vattenområdet. De aktuella fiskodlingsenheterna ligger inom samma vattenområde, Nordöstra saltsjöområdet, enligt landskapsförordning (2007:58) om ändring av vattenförordningen för landskapet Åland. Därmed ges möjlighet till flytt av Enäs fiskodling Öb:s och Seglinge forell Kb:s odlingsenheter till Per Nordbergs odlingsplats utan beslut om förbättringsoverskott då flyttningen inte bidrar till ökad övergödning i området.

Enligt 3 § om krav på plats för fiskodling i nya landskapsförordningen (2007:57) om odling av regnbågslax och lax i havet (fiskodlingsförordningen) måste odlingsplatsen vara i sin helhet minst 10 meter djup och utanför de områden som enligt förordningen är inre vatten med lägre vattenomsättning. Flyttning av Enäs fiskodling Öb:s och Seglinge forell Kb:s inre och strandnära odlingsenheter till en odlingsplats med djup på minst 10 meter och högre vattenomsättning är förenligt med fiskodlingsförordningen. Vid högre vattenomsättning blir belastningen av övergödande ämnen mer utspridd och den lokala påverkan mindre. Odlingsplatsen norr om Enklinge uppfyller kraven på odlingsplatsen enligt 3 § fiskodlingsförordningen.

Odlingsplatsens lämplighet

Enligt 4 kap. 6 § vattenlagen får vattenfarlig verksamhet endast utövas på plats eller platser där minsta möjliga olägenhet för vattenmiljön uppstår och där förutsättningarna finns eller kan skapas för det slags verksamhet som är i fråga, utan att oskäligt högre verksamhetskostnader uppstår till följd av platsvalet. Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet konstaterar också att forskning visat att kuststräckor med goda förutsättningar för fiskodling vanligen har en hög vattenomsättning. Hög vattenomsättning medför att utspädningen är stor och att eventuella övergödningseffekter är svåra att mäta i odlingsens närhet. Vid en bra lokalisering får man således små lokala effekter men ett generellt tillskott av närsalter till havet.

Odlingsplatsen som avses i ansökan är idag belägen mellan Enklingelandets nordligaste udde, Vindarskär och holmen Ljusklobb. Väster om odlingsplatsen finns ett i stort sett öppet hav och en djupränna som löper i syd-nordlig riktning. Vattendjupet i rännan är cirka 40-50 meter djupt. Mellan odlingen och det öppna vattenområdet finns inte någon djuptröskel som begränsar vattenutbytet. Öster om odlingsplatsen finns ett grundare område med ett flertal kobbar och skär. På östra sidan om detta grunda område finns dock ytterligare en djupränna med fritt vatten söderut och norrut. Mätning av vattenströmningar och vattenutbyte i detta område saknas, men man kan på goda grunder anta att vattenutbytet och genomströmningen är stor samt att spridningsmöjligheten av näringsämnen i vattnet därmed är mycket bra.

Enligt den schematiska utredningen "Förslag till det reviderade miljökontrollprogrammet för fiskodlingen på Åland" (Jukka Mehtonen, Husö biologiska station, 2000) över de åländska fiskodlingarnas instängdhet har vattenområdet vid Per Nordbergs fiskodling beräknats ha en yta på 1,27 km² och en öppenhet på 0,78. Öppenheten har beräknats genom att dividera summan av tvärsnittareorna i de sund som avgränsar vattenområdet med områdets area multiplicerat med hundra. Öppenheten avspeglar vattenutbytestiden och är ett mått på ett områdes känslighet för övergödning. Fiskodlingarna som ingick i studien hade öppenhetsvärden inom intervallet 0,1-3,0. Ett öppenhetsvärde på 0,78 uppfyller kraven enligt 3 § 2 mom. fiskodlingsförordningen och indikerar ett relativt gott vattenutbyte.

Enligt sökanden är djupet vid odlingskassarna cirka 12 meter. Sökanden uppger i ansökan att odlingsplatsen sannolikt kommer att placeras 50-100 meter västerut vid utvidgningen och därmed ökar vattenutbytet ytterligare. Myndigheten konstaterar att odlingsplatsen uppfyller kraven om djup enligt 3 § 1 mom. fiskodlingsförordningen.

Området nyttjas enligt ansökan inte för annan närings- eller yrkesverksamhet och har inte heller någon speciell skyddsstatus. Området i fråga är nästan helt obebyggt. Rekreation i området kan dock antas öka sommartid. För att i enlighet med de allmänna kravbestämmelserna i 2 kap. miljöskyddslagen undvika negativ miljöpåverkan och i enlighet med 4 kap. 4 § i vattenlagen måna om enskilda och allmänna intressen åläggs

tillståndshavaren i enlighet med miljöskyddslagen 24 och 26 §§ nödvändiga villkor och föreskrifter om hänsyn till samfärdseln och att hantera ämnen och avfall på ett miljömässigt godtagbart sätt. Vissa uppgifter i verksamheten ska även journalföras för tillsynen och kontrollen av att villkoren i tillståndet iakttas.

Vattnets kvalitet

Enligt 1 kap. 1 § vattenlagen ska vatten och vattenområden inom landskapet användas på det sätt som bäst gagnar en uthållig utveckling. Ytvatten samt ekologiska förhållanden i saltsjön ska nyttjas, skyddas och vårdas så att en uthållig utveckling gagnar och så att där kan finnas sådana växt- och djursamhällen, som i huvudsak utgör naturliga inslag i dessa naturmiljöer.

Kontroll av odlingarnas miljöpåverkan sker inom ramen för det av Ålands landskapsregering godkända, gemensamma miljökontrollprogrammet för de åländska fiskodlingarna från 1993, vilket reviderats år 2002. Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet delges kontinuerligt uppdaterad miljödata från fiskodlingens miljökontrollprogram. Vattenkvalitetsanalyser utförs två gånger per år (från år 2002 vartannat år) och undersökning av bottenfaunan görs vart tredje år. Enligt undersökningar av vattenkvaliteten och havsbottnens tillstånd som utförts åren 1999 - 2006 har odlingens inverkan på vattenmiljön vid Per Nordbergs odlingsplats senaste åren ändrats från stor till liten. År 2003 och 2005 utfördes ingen provtagning på grund av ändringar i kontrollprogrammet.

I de senaste bottendjurundersökningarna bedöms botten sammantaget vara något påverkat.

Tabell 1. Odlingens inverkan på vattenkvaliteten

År	Inverkningsgrad på vattenkvalitet	Eutrofiklass	Användbarhetsklass	Bottenfauna
1999	inga	karg	utmärkt	litet förorenad
2001	tydliga	något eutroft	god	
2002	stor	eutrof	nöjaktig	
2003				något påverkat
2004	liten	oligotrof-mesotrof	god	
2006	liten			

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet konstaterar utgående från ovanstående kontrollresultat att verksamheten, i den omfattning den bedrivits under föregående tillståndsperiod, medfört en viss negativ inverkan på vattenmiljön. De senaste årens inverkan har dock minskat.

Verksamhetens belastning

Enligt 4 kap. 1 § vattenlagen ska vattenfarlig verksamhet utövas så att ändamålet med verksamheten nås med minsta skada och olägenhet utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att verksamheten omöjliggörs. Av förarbetena till vattenlagen framgår att övergödning är ett av de största vattenvårdsproblemen i saltsjön. Myndigheten konstaterar att fiskodling innebär ett nettotillskott av närsalter till vattnet. Även om fiskodlingens bidrag

till Östersjöns totala övergödningssproblem är relativt litet, är det ur ett åländskt perspektiv det största enskilda bidraget. Myndigheten konstaterar med utgångspunkt i detta att det är skäligt att tillståndet omprövas med 5 års intervall och att begränsa fiskodlingsverksamhets belastning på vattenmiljön och i enlighet med vad som stadgas i 4 kap. 7 § vattenlagen.

Enligt 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen ska den som utövar eller ämnar utöva vattenfarlig verksamhet vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar samt iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan krävas för att förebygga eller avhjälpa risk för försämring av vattenkvaliteten. Omfattningen av åliggande enligt 4 kap. 7 § 1 mom. ska bygga på tekniskt bästa möjliga lösning som är ekonomiskt möjlig för den typ av verksamhet som är ifråga. Myndigheten konstaterar att en minskning av belastningen från fiskodlingsverksamhet med dagens teknik i huvudsak kan uppnås genom att minska mängden genom fodret tillförda närsalter till vattnet. Hur stor belastningsminskningen kan bli begränsas dock av vilka krav på närsalter fisken har för bibehållen tillväxt och välmående, utfodringsteknik samt av de foder som finns tillgängliga på marknaden. Med beaktande av att odlingen medfört viss negativ inverkan på vattenmiljön har den totala mängd kväve och fosfor som fodret årligen får innehålla beräknats och justerats i enlighet med vad som nämns om specifik belastning i 4 § fiskodlingsförordningen och att förutsättningar för tillstånd enligt 4 kap.1, 2, 4, 7 §§ vattenlagen, 5 kap. 9 § vattenlagen ska föreligga. Den i havet utsläppta specifika belastningen får inte enligt lag överskrida 6 gram fosfor och 50 gram kväve per kilogram producerad fisk.

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet bedömer, med beaktande av den inverkan odlingen haft på vattenmiljön att tillståndsvillkoren är ändamålsenliga för att uppnå tillräckligt miljöskydd enligt 4 kap. vattenlagen och för att bestämmelserna om vattenkvalitet i 5 kap. 9 § vattenlagen ska vara uppfyllda. Verksamheten skulle enligt myndighetens beräkningar förorsaka en sammantagen årlig teoretisk belastning på vattenmiljön om 1713 kg fosfor och 13 906 kg kväve. Beräkningarna av belastningen har utgått från bedömningen att bästa tillgängliga teknik som enligt gängse branschkriterier är tillämplig är en foderfaktor på 1,15. Vid beräkningarna har myndigheten utgått från att fodret innehåller 0,85 % fosfor och 6,5 % kväve samt att fisken binder 0,4% fosfor och 2,75% kväve. I bedömningen har såväl fiskens välmående, miljömässiga aspekter samt uppgifter i ansökan beaktats. Om tillståndshavaren odlar enligt ovanstående innebär det att denne enligt nämndens beräkningar kan odla cirka 294 ton.

Tabell 2. Myndighetens beräkningar av teoretisk och specifik belastning

	<i>Fosfor (kg)</i>	<i>Kväve (kg)</i>
Nya villkor för tillåtet närsaltsinnehåll i fodret	2900	22000
Tillåtet närsaltsinnehåll ger max. fodermängd	341176	338462
Fodermängd ger fisktillväxt (med FK 1,15)	296675	294314
Totala mängden näringsämnen som binds i fisken	1187	8094
<i>Teoretisk belastning</i>	1713	13906
<i>Specifik belastning</i>	0,006	0,047

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet konstaterar vidare att det foder som används vid fiskodling i Östersjön i huvudsak består av råvaror från fisk. Fiskodling innebär därmed en indirekt påverkan på ekosystemen, varför myndigheten anser att det är skäligt att sökanden, i enlighet med kravet i 7 § miljöskyddslagen ha tillräcklig kunskap om verksamhetens miljöpåverkan och kravet i 4 § miljöskyddslagen på förebyggande av skada därav, så långt det är möjligt begära in uppgifter från leverantören om att fångst och tillverkning har skett enligt gällande lagar, överenskommelser och enligt miljömässigt godtagbara metoder och principer.

Sammanfattande motivering

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet konstaterar att kravet på sökandens rätt till det erforderliga vattenområdet är uppfyllt och att platsen som avses i ansökan lämpar sig för fiskodlingsverksamhet i den omfattning som anges i tillståndsvillkoren ovan. Vidare konstaterar myndigheten att ovan ställda villkor utgör ett sådant skydd att verksamheten ej står i strid med enskilda och allmänna intressen. Fiskodlingsverksamhet medför ett nettotillskott av närsalter till havet, men då miljötillståndet innehåller stränga villkor för förebyggande av förorening och begränsning av fiskodlingsverksamhetens belastning, vilka ges med stöd av 24 och 26 §§ i miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen, anser myndigheten att nyttan av att verksamheten får bedrivas på de avsedda platsen är betydlig i förhållande till den skada, men eller annan förlust av förmån som kan följa av att verksamheten tillåts. Villkoren har utformats i syfte att tillse att ändamålet med verksamheten nås med minsta olägenhet för miljön, utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att företaget och verksamheten omöjliggörs. Verksamhetsutövaren svarar enligt 7 § miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen, oavsett givna villkor, för att miljöförorening förebyggs, undanröjs och begränsas och för att försämring av vattenkvaliteten förhindras, så även efter det att verksamheten avslutats i enlighet med vad som sägs i 34 § miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen.

Med ovanstående motiveringar finner Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet grund för beviljande av tillstånd för fiskodling norr om Enklinge, Kumlinge.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift i enlighet med punkt 14.2 i avgiftstaxa 2009 för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, fastställd av Ålands landskapsregering genom beslut nr 312 S10 /31.12.2008.

Fiskodling >1800 kg årligt fosforinnehåll i fodret	€	2018,00
Annonskostnad	€	292,80
Lantmäteriverket, sakägarförteckning	€	0
Totalt *	€	2310,80

* Annonskostnad för delgivning av beslutet tillkommer.

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Karta över odlingsplatsen
3. Besvärсанvisning

Detta beslut har upprättats i två likalydande exemplar. Ett exemplar sänds till sökanden med mottagningsbevis och ett arkiveras i Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets ärendeakt.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet,

Ordförande Ulrika Karlsson
Prövningsnämnden

Föredragande Ann-Sofi Wikingson
Miljöskyddsinspektör

ÄRENDEHANTERING

Ansökan

Ärende 2009-0076, sammanslagning av följande fiskodlingar:

- ärende (MPN-04-45) 2008-1389 Per Nordbergs/Nyängs fisk Öb:s fiskodling norr om Enklinge, Kumlinge
- ärende (MPN-03-64) 2008-1387, Enäs fiskodling Öb, Kumlinge
- ärende 2009-0045, Seglinge forell Kb, Kumlinge

Ansökan om sammanslagning inleddes med Per Nordbergs ansökan om förnyat miljötillstånd för fiskodling, vilken inkom till Ålands miljöprövningsnämnd 29.12.2004. Ärendet kompletterades 10.06.2005 med ansökan om överflyttning av Enäs fiskodling till Per Nordbergs arrendeområde i Enklinge. Ärendet inväntade landskapets beslut om förbättringsoverskott och vattenområdenas avgränsning, vilket kom 16.08.2007.

Ansökan har med anledning av 5 § landskapslag (2007:129) om införande av lagstiftningen om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet överförts från Ålands miljöprövningsnämnd till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet 01.01.2008.

04.03.2008 inkom förnyad komplettering av Per Nordberg, som tillsammans med Enäs Fiskodling Öb och Ålands Fiskförädling Ab ansökte om flytt av Enäs fiskodling till Per Nordbergs odlingsplats och dess arrendeområde norr om Enklinge. Ärendet kompletterades ytterligare 05.01.2009 med ansökan om flyttning av Seglinge forell Kb:s fiskodlingsverksamhet och deras gällande miljötillstånd till samma arrendeområde norr om Enklinge, Kumlinge.

22.01.2009 registrerades ärende 2009-007, sammanslagning av Per Nordbergs, Enäs fiskodling Öb:s och Seglinge forell Kb:s fiskodlingar.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 9.2 - 2.3. 2009 på Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets och Kumlinge kommuns anslagstavlur. Delgivning gjordes också genom annons i tidningen Åland 6.2.2009. Vid delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Yttranden har inte inkommit under tiden för offentlig delgivning.

Utlåtanden

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har begärt och erhållit utlåtande enligt nedan:

- Miljöbyrån, Ålands landskapsregering 02.02.2006
- Kumlinge kommun 19.12.2008

Bemötande

Sökanden har beretts tillfälle att yttra sig över sådant som tillförts ärendet av annan än sökanden. Sökanden har inget att anföra i ärendet enligt yttrandet som inkom 16.03.2009.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges offentligt genom annons i tidningen Åland samt på Kumlinge kommuns och Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets anslagstavlor och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på kommunkansliet och Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets kansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets hemsida, www.miljohalsoskydd.ax. Vid delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.